

Základní škola Heřmanův Městec, okres Chrudim se sídlem nám. Míru 1, Heřmanův Městec 538 03			
ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLNÍ DRUŽINY			
Č.j.:	Spisový / skartační	ZŠ-HM/2077/2025	A4
Vypracoval:		Mgr. Jana Šindelářová, ředitelka školy	
Schválil:		Mgr. Jana Šindelářová, ředitelka školy	
Pedagogická rada projednala dne:		28. 8. 2025	
Školská rada schválila dne:		28. 8. 2025	
ŠVP nabývá platnosti dne:		1.9. 2025	
ŠVP nabývá účinnosti dne:		1.9. 2025	
Zpracováno dle zákona 561/2004 Sb. § 5, odstavec 2 a vyhlášky č. 74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání, v platném znění			



OBSAH

1.	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	2
2.	CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍ DRUŽINY.....	3
3.	FORMY, OBSAH A CÍLE ZÁJMOVÉHO VZDĚLÁVÁNÍ.....	3
3.1.	ZÁJMOVÉ VZDĚLÁVÁNÍ USKUTEČŇUJEME:	3
3.2.	FORMY ZÁJMOVÉHO VZDĚLÁVÁNÍ:.....	3
3.3.	OBSAH ZÁJMOVÉHO VZDĚLÁVÁNÍ	3
3.4.	CÍLE	3
4.	DÉLKA, PODMÍNKY PŘIJÍMÁNÍ, PRŮBĚH A UKONČOVÁNÍ ZÁJMOVÉHO VZDĚLÁVÁNÍ.....	4
4.1.	DÉLKA VZDĚLÁVÁNÍ	4
4.2.	PŘIJÍMÁNÍ ŽÁKŮ.....	4
4.3.	PRŮBĚH VZDĚLÁVÁNÍ.....	4
4.4.	UKONČENÍ VZDĚLÁVÁNÍ.....	4
5.	PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ ÚČASTNÍKŮ ZÁJMOVÉHO VZDĚLÁVÁNÍ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	4
5.1.	JAKO ÚČASTNÍKY ZÁJMOVÉHO VZDĚLÁVÁNÍ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI CHÁPEME:	5
5.2.	NAŠE PRÁCE S TĚMITO ÚČASTNÍKY ZÁJMOVÉHO VZDĚLÁVÁNÍ:.....	5
6.	MATERIÁLNÍ, PERSONÁLNÍ A EKONOMICKÉ PODMÍNKY ZÁJMOVÉHO VZDĚLÁVÁNÍ.....	5
6.1.	MATERIÁLNÍ PODMÍNKY	5
6.2.	PERSONÁLNÍ PODMÍNKY	6
6.3.	EKONOMICKÉ PODMÍNKY	6
7.	BEZPEČNOST A OCHRANA ZDRAVÍ ÚČASTNÍKŮ ZÁJMOVÉHO VZDĚLÁVÁNÍ	6
8.	ČASOVÝ PLÁN ZÁJMOVÉHO VZDĚLÁVÁNÍ.....	7
8.1.	ČASOVÝ PLÁN – CYKLY (VIZ PŘEHLED VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI – SKLADBA ZAMĚSTNÁNÍ)	7
8.2.	VZDĚLÁVACÍ OBLASTI	9
9.	KLÍČOVÉ KOMPETENCE	13
9.1.	KOMPETENCE K UČENÍ	13
9.2.	KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU	13
9.3.	KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE	13
9.4.	SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ KOMPETENCE	13
9.5.	ČINNOSTNÍ A OBČANSKÉ KOMPETENCE	14
9.6.	KOMPETENCE K TRÁVENÍ VOLNÉHO ČASU	14
10.	HODNOTÍCÍ PROCESY	14
11.	DOKUMENTACE ŠD	14

1. Identifikační údaje

NÁZEV PROGRAMU:	Školní vzdělávací program školní družiny ZŠ Heřmanův Městec
NÁZEV:	Školní družina ZŠ Heřmanův Městec
ADRESA:	náměstí Míru 1, 538 03 Heřmanův Městec
IČO:	70884064
IZO:	117200085
REDIZO:	600090418
ŘEDITELKA ŠKOLY:	Mgr. Jana Šindelářová, MBA
VEDOUcí VYCHOVATELKA ŠD:	Bc. Miroslava Kynclová
KONTAKTY:	+420 469 695 101 www.zshm.cz
ZŘIZOVATEL:	Město Heřmanův Městec
ADRESA:	Havlíčková 801 Heřmanův Městec 538 03
KONTAKT:	+420 464 603 500 meu@mesto-hm.cz
JEDNACÍ ČÍSLO:	ZŠ-HM/2077/2025

2. Charakteristika školní družiny

Aktivita školní družiny navazuje na vzdělávací činnost školy, jsou zaměřeny na všestranný rozvoj účastníků zájmového vzdělávání, na jejich regeneraci po vyučovacím procesu. Veškeré aktivity ŠD respektují individualitu účastníků, jejich věkové a fyzické rozdíly. Podporují zdravý životní styl, učí účastníky zájmového vzdělávání rozeznávat a vyvarovat se negativních jevů (drogy, alkohol, gamblerství), které je ohrožují v dnešní době. ŠD spolupracuje se zákonnými zástupci účastníků zájmového vzdělávání, vítá jejich zapojování do různých činností formou sponzorování, pomoci při organizování akcí, výletů.

Věnujeme zvýšenou pozornost ochraně přírody, jejímu poznávání. Důraz klademe na dodržování pravidel, a to jak vnitřních (školní řád, vnitřní řád ŠD, PBIS) tak obecných (pravidla silničního provozu, etiketa, pravidla vzájemného soužití). Střídáním různých činností podporujeme rozvoj tělesné i duševní stránky účastníků zájmového vzdělávání. Vytváříme bezpečné, podnětné a předvídatelné prostředí.

Svoji činnost prezentuje školní družina na internetových stránkách školy, ve školním časopisu, na výstavách prací, při veřejných vystoupeních, na besídkách pro rodiče.

3. Formy, obsah a cíle zájmového vzdělávání

3.1. Zájmové vzdělávání uskutečňujeme:

- a) pravidelnou zájmovou, výchovnou, rekreační nebo vzdělávací činností včetně možnosti přípravy na vyučování
- b) příležitostnou zájmovou, výchovnou, rekreační nebo vzdělávací činností včetně možnosti přípravy na vyučování
- c) osvětovou činností včetně shromažďování a poskytování informací pro účastníky zájmového vzdělávání, popřípadě i další osoby, a činností vedoucí k prevenci rizikového chování
- d) individuální práci, zejména vytvářením podmínek pro rozvoj nadání
- e) využitím otevřené nabídky spontánních činností
- f) vzdělávacími programy navazujícími na školní vzdělávací program školy

3.2. Formy zájmového vzdělávání:

- a) pravidelná denní docházka
- b) pravidelná docházka
- c) nepravidelná docházka
- d) příležitostná docházka

3.3. Obsah zájmového vzdělávání

Vyplývá ze zájmů účastníků zájmového vzdělávání a z materiálních možností školní družiny. Preferujeme činnosti, do kterých se účastníci zájmového vzdělávání aktivně zapojují a doplňujeme dalšími jako jsou návštěvy filmových a divadelních představení, besedy, výstavy.

3.4. Cíle

Vycházejí z podstaty činností školní družiny – vést účastníky zájmového vzdělávání k aktivnímu odpočinku, prostřednictvím her poznávat svět a rozumět mu, rozvíjet fantazii a

tvořivost, regenerovat síly po školním vyučování, probouzet a upevňovat v účastnících pozitivní vztah k přírodě, k lidem, které je obklopují i k sobě samým.

4. Délka, podmínky přijímání, průběh a ukončování zájmového vzdělávání

4.1. Délka vzdělávání

Délka vzdělávání je po dobu deseti měsíců v době školního vyučování. Pro velký zájem ze strany zákonných zástupců jsou v ŠD účastníci zájmového vzdělávání nyní od přípravné třídy do 3. ročníku.

4.2. Přijímání žáků

Přijímání jsou žáci a děti na základě písemné přihlášky podepsané zákonným zástupcem – Zápisního listku. O přijetí účastníka zájmového vzdělávání rozhodne ředitel školy na základě předem daných kritérií, kterými jsou věk a ročník ZŠ, který žák navštěvuje. Účastníkům zájmového vzdělávání jsou přiděleny body. V případě rovnosti bodů rozhoduje datum narození. Účastníci zájmového vzdělávání jsou přijímáni do naplnění kapacity školní družiny, tj. 217 účastníků zájmového vzdělávání.

4.3. Průběh vzdělávání

Průběh je dán provozem ŠD, který je denně v době školního vyučování od 6.15 do 8.30 a odpoledne od 11.20 do 16.30. Odchody účastníků zájmového vzdělávání se řídí požadavky zákonných zástupců ze Zápisního listku. V jinou hodinu může být účastník zájmového vzdělávání uvolněn na základě omluvy prostřednictvím systému BELLhop. Pro potřeby nenadálých a neočekávaných situací mají vychovatelky pracovní mobilní telefon, na kterém je mohou zákonní zástupci v pracovní době kontaktovat.

Průběh vzdělávání se řídí skladbou zaměstnání (3 cykly: podzim, zima, jaro + léto)

4.4. Ukončení vzdělávání

Ukončení vzdělávání může být na základě písemného odhlášení zákonnými zástupci, a to i během školního roku. Může být i ze strany vedení ZŠ v případě závažného zaviněného porušení povinností stanovených vnitřním řádem.

5. Podmínky pro vzdělávání účastníků zájmového vzdělávání se speciálními vzdělávacími potřebami

Do školní družiny mohou být zařazeni i účastníci zájmového vzdělávání se speciálními vzdělávacími potřebami (vývojovými poruchami učení a chování, tělesně postižení, zdravotně a sociálně znevýhodnění). Ve spolupráci s výchovnou poradkyní a třídními učiteli se věnujeme jejich začleňování do kolektivu. Je brán ohled na jejich speciální potřeby při výběru aktivit, kterých se zúčastňují. Snažíme se vytvořit podmínky k rozvoji jejich osobnosti, kladně hodnotit i drobné pokroky a vhodně komunikovat s těmito účastníky i s jejich zákonnými zástupci.

5.1. Jako účastníky zájmového vzdělávání se speciálními vzdělávacími potřebami chápeme:

- a) se zdravotním postižením – mentální, tělesné, zrakové a sluchové postižení, vady řeči, autismus, vzájemné kombinace uvedených vad a vývojové poruchy učení a chování
- b) zdravotním znevýhodněním – zdravotní oslabení, dlouhodobá nemoc nebo lehčí zdravotní porucha, která vede k poruchám učení a chování
- c) se sociálním znevýhodněním – rodinné prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením, ohrožení sociálně patologickými jevy.

5.2. Naše práce s těmito účastníky zájmového vzdělávání:

- a) **s vývojovými poruchami učení a chování** – spolupracujeme s výchovnou poradkyní (možnost nahlédnout do zprávy z PPP nebo SPC), úzce také s třídními učiteli, s nimiž jsme v každodenním kontaktu. Máme možnost konzultace s psychologkou nebo speciální pedagožkou, která na ŽŠ pracuje. Z činností v ŠD nejsou tito účastníci zájmového vzdělávání vyčleňováni, v případě potřeby je jim věnována zvýšená pozornost a pomoc vychovatelky. V odděleních může pracovat asistentka pedagoga jako podpůrné opatření. Využíváme didaktické hry, hry na upevnění paměti a pozornosti.
- b) **se zdravotním znevýhodněním** – činnosti ŠD jsou přizpůsobeny zdravotnímu stavu účastníků zájmového vzdělávání (možnost pobytu po nemoci v jiném oddělení, aby účastník zájmového vzdělávání nepobýval venku, zařazování lehčích aktivit po dlouhé absenci, umožnění dokončení žákovských projektů po dlouhodobé nemoci)
- c) **s tělesným postižením** – dvě oddělení školní družiny jsou bezbariérová.
- d) **se sociálním znevýhodněním** – ve školní družině se jedná hlavně o účastníky zájmového vzdělávání z rodin neúplných či finančně znevýhodněných (samoživitelé, dlouhodobě nemocný zákonný zástupce) nebo národnostní menšiny. Vzhledem k vysokému počtu těchto účastníků zájmového vzdělávání jim věnujeme specifickou péči, ať už v oblasti začlenění do kolektivu, řešení vznikajících konfliktů, snažíme se spolupracovat se zákonnými zástupci. Přizpůsobujeme i program školní družiny tak, aby nebyl finančně náročný, využíváme možnosti financování aktivit z projektu. Naše činnost se zaměřuje i na **nadané a mimořádně nadané účastníky zájmového vzdělávání**, nabízíme doplňkové a rozvíjející aktivity. Případně se mohou tito účastníci aktivít v oddělení starší věkové kategorie.

6. Materiální, personální a ekonomické podmínky zájmového vzdělávání

6.1. Materiální podmínky

Školní družina má pracoviště ve třech budovách. Čtyři oddělení mají samostatné místnosti (v jednom z těchto oddělení je přípravná třída), čtyři oddělení jsou umístěna v kmenových třídách. Tyto prostorové podmínky se mohou každý školní rok měnit v závislosti na počtu tříd a počtu oddělení ŠD. Vybavení nábytkem, pomůckami i hračkami je přiměřené, doplňováno je podle finančních možností. Účastníci zájmového vzdělávání využívají i všechny prostory školy: tělocvičnu, školní hřiště, zahradu, počítačovou učebnu, knihovnu.

6.2. Personální podmínky

Všichni pedagogičtí pracovníci v ŠD mají požadovanou kvalifikaci pro výkon povolání vychovatele. Všechny vychovatelky se dále sebevzdělávají v různých akreditovaných i neakreditovaných kurzech a školeních.

6.3. Ekonomické podmínky

Pobyt účastníků zájmového vzdělávání ve školní družině je zpoplatněn částkou 200,-Kč za každý měsíc. Výše úplaty je stanovena podle platných předpisů zřizovatelem školy. Platba je splatná v září (platí se poplatek za 4 měsíce) a v lednu (platí se poplatek za 6 měsíců). Pobyt v ranní ŠD je zdarma. Účastníkovi zájmového vzdělávání může být úplata snížena nebo prominuta na základě podmínek stanovených vnitřním řádem školní družiny.

7. Bezpečnost a ochrana zdraví účastníků zájmového vzdělávání

Bezpečnost je jednou z nejdůležitějších oblastí, kterým se věnujeme.

- a) Účastníci zájmového vzdělávání se řídí při pobytu v ŠD školním řádem školy a vnitřním řádem školní družiny. Vychovatelky ŠD mají zpracován dokument „Vymezení rizik a jejich eliminace při provozu ŠD“, se kterým jsou účastníci zájmového vzdělávání seznámeni na začátku školního roku a je jim průběžně připomínán.
- b) V rámci činností v ŠD je implementován program PBIS.
- c) Účastníci zájmového vzdělávání neopouští prostory ŠD nebo prostor vyhrazený pro hru bez vědomí vychovatelek.
- d) Dbáme na pocit bezpečí účastníků zájmového vzdělávání, předcházíme možnosti jejich ohrožení, reagujeme adekvátně dané situaci.
- e) Učíme účastníky zájmového vzdělávání vzájemné ohleduplnosti a toleranci nejen při hrách, ale i v běžném životě, snažíme se předcházet sociálně patologickým jevům.
- f) V případě nemoci, nevolnosti či úrazu účastníků zájmového vzdělávání jsou informováni zákonní zástupci (osobně při předání účastníka zájmového vzdělávání nebo telefonicky).
- g) Do ŠD je zakázáno nosit nebezpečné předměty či látky (drogy, alkohol, nože...)
- h) Ve všech odděleních jsou dostupné prostředky první pomoci.
- i) Pitný režim je zajištěn při obědě ve školní jídelně, v ŠD z vlastních zdrojů účastníků zájmového vzdělávání, k dispozici je pitná voda.
- j) ŠD zajišťuje dobré psychosociální podmínky (příjemné a podnětné prostředí, pozitivní klima, činnosti vybírané s ohledem na zájmy účastníků zájmového vzdělávání a jejich bezpečnost).

8. Časový plán zájmového vzdělávání

Školní vzdělávací program ŠD je koncipován jako dlouhodobý. Konkrétní činnosti jsou rozpracovány ve skladbě zaměstnání, která je zaměřena na tři hlavní cykly – podzim, zima, jaro + léto. Začátkem školního roku každý vychovatel zpracuje plán práce na celý rok. Pro lepší orientaci vychovatelek i zákonných zástupců máme vytvořeno pět vzdělávacích oblastí, ve kterých je rozdělena náplň činností.

Tyto oblasti jsou:

- a) Dítě a společnost
- b) Dítě a svět práce
- c) Dítě a zdraví
- d) Dítě a příroda
- e) Dítě a umění + kultura.

8.1. Časový plán – cykly (viz Přehled výchovně vzdělávací činnosti – skladba zaměstnání)

8.1.1. Podzim - září, říjen, listopad

Možné náměty v průběhu podzimu:

- a) Poučení o bezpečnosti,
- b) seznamovací hry,
- c) orientace v okolí školy,
- d) v prostoru, čase,
- e) dopravní prostředky,
- f) situace v provozu,
- g) bezpečnost v okolí školy,
- h) vycházky do přírody – určujeme, poznáváme, pozorujeme přírodniny,
- i) výstavy ovoce a zeleniny,
- j) podzimní hry,
- k) jiné hry v komunitním kruhu,
- l) pohybové hry v tělocvičně nebo na hřišti,
- m) didaktické hry a kvízy – námět podzimu,
- n) výroba draka,
- o) relaxační cviky s hudbou,
- p) spolupráce s organizacemi ve městě (SPOKUL, DPS Heřmanův Městec, Městská knihovna Heřmanův Městec a další).

8.1.2. Zima - prosinec, leden, únor

Možné náměty v průběhu zimy:

- a) Poučení o bezpečnosti,
- b) pozorování ptáků v zimě,
- c) přikrmování zvěře v zimě,
- d) výrobky z přírodních materiálů,
- e) příprava masek na družinový karneval či masopust,

- f) zimní soutěže na sněhu,
- g) práce v keramické dílně,
- h) výroba dárků na Vánoce.

8.1.3. Jaro + léto - březen, duben, květen, červen

Možné náměty v průběhu jara a léta:

- a) Vycházky městem a okolní přírodou,
- b) pozorování změn v přírodě,
- c) určování prvních jarních květů,
- d) rozhovory o počasí – koloběh vody v přírodě,
- e) zvířata a jejich mláďata,
- f) symboly Velikonoc,
- g) pracovní a výtvarné techniky,
- h) písničky o jaru, hry v ŠD i venku,
- i) ekologická výchova – ochrana přírody,
- j) oblékání – jak se mění šatník s ročním obdobím,
- k) otužování, koupání, MDŽ,
- l) pálení čarodějnic,
- m) Den matek,
- n) Den otců,
- o) stanování,
- p) výlety,
- q) přespávání v ŠD,
- r) MDD,
- s) atletické závody.

Účastníci zájmového vzdělávání jsou vždy poučeni o bezpečném chování v době prázdnin a dnech volna. V době školních prázdnin je provoz školní družiny se souhlasem zřizovatele přerušen nebo omezen v souladu s vnitřním řádem školní družiny.

8.2. Vzdělávací oblasti

8.2.1. Dítě a společnost

Výstupy	Náplň činnosti	Příklady
Učí se samostatnosti a správnému vystupování na veřejnosti.	Učíme se telefonovat, nakupovat. Oslovujeme dospělé.	Hry, scénky, návštěvy obchodů, exkurze.
Dokáže pomoci druhému.	Důležitá telefonní čísla, pomoc starším lidem, mladším spolužákům	Činnost ve skupinkách, rozhovory.
Chrání mladší a slabší.	Kolektivní hry, sourozenecké vztahy.	Pomoc při práci. Rozhovory o rozdělení rolí a povinností v rodině. Dbát na dodržování pravidel při hrách.
Ctí autoritu, je slušný ke starším lidem.	Hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí.	Zdravení ve škole, v obchodě. Návštěvy Domova pro seniory, přáníčka, dárky.
Seznamuje se světem lidí, umění a kultury.	Hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí – života a práce. Aktivita přibližující svět kultury.	Poznávání různých pracovních oborů – návštěva policie, speciální školy. Různá povolání rodičů-besedy.
Zná pravidla společenského soužití.	Aktivita přibližující pravidla vzájemného styku. Rozeznávat dobro – zlo, pravdu – lež.	Dbát na zdvořilost, ohleduplnost, toleranci a spolupráci při všech aktivitách v ŠD. Literární díla, rozhovory.
Poznává jiné kultury.	Výstavy, knihy, filmy.	Prohlídka synagogy. Rozhovory o spolužácích jiné barvy pleti. Besedy se žáky z jiných zemí.
Buduje své sociálního citění.	Lidé postižení a vozíčkáři. Senioři.	Ukazovat svět jaký je. Nabízet pomocnou ruku a ne soucit. Výroba dárek a příprava kulturních představení pro DPS.
Uvědomuje si nebezpečí.	Kontakty s dospělým, komunikace.	Nebavit se a neodcházet s cizím člověkem, nebrat od něj nic – rozhovory, modelové situace.
Dokáže se bránit projevům násilí a ponižování.	Prevence šikany.	Besedy, ukázat dětem, kde hledat pomoc, cílené programy se školní psycholožkou.

8.2.2. Dítě a svět práce

Výstupy	Náplň činnosti	Příklady
Prakticky se orientuje v obci.	Vycházky do ulic, návštěvy obchodů, návštěvy institucí.	Prolínání všemi činnostmi- např. určí, kde je knihovna, škola, nádraží...
Umí užívat technické přístroje, složitější hračky.	Počítače, CD přehrávače, televize.	Práce s přístroji pod dozorem, vysvětlení jejich používání a možného nebezpečí při práci s nimi.
Rozeznává základní obory lidské práce.	Pojmenovávání profesí, seznamování s méně známými.	Soutěže, exkurze, hry – například na obchod, hleděj zaměstnání apod
Chápe vliv lidské činnosti na okolní svět.	Vycházky, výlety. Sledování proměn okolí.	Obnova přírody-sázení rostlin, péče o školní zahradu
Umí zvládat základní sebeobslužné činnosti.	Stolování, oblékání.	Příprava pohoštění, prostření stolu před obědem. Oblékání před odchodem na vycházku.
Rozumí pokynům a dokáže je splnit.	Vedení a organizace her. Vyřízení vzkazů.	Pověřit dítě výběrem a zorganizováním hry.
Váží si práce druhých – zachází šetrně s vlastními i cizími věcmi.	Učit se zacházet s penězi. Vracet vypůjčené věci.	Opravy hraček ve školní družině. Nákupy hraček. Půjčování knih ve školní knihovně.

8.2.3. Dítě a zdraví

Výstupy	Náplň činnosti	Příklady
Rozvíjí tělesnou zdatnost a sportovní chování.	Míčové hry, závodivé hry, kolektivní sporty, soutěže – dodržování pravidel a fair play.	Fotbalový turnaj, soutěže mezi odděleními – v atletice, ve vybíjené. Pravidelný pobyt v tělocvičně a na hřišti.
Zná základy první pomoci. Předchází úrazům. Umí ošetřit drobná poranění.	Důležitá telefonní čísla, procvičování první pomoci. Základy jízdy na kole a chování v dopravním provozu.	Besedy s policisty, se zdravotníky, účast na zdravotnických soutěžích. Spolupráce s požárníky. Dopravní hřiště, vycházky přes město.
Upevňuje hygienické a kulturní návyky.	Hygiena těla, otužování, koupání.	Mytí rukou před obědem a po použití WC. Správné oblékání. Koupání v přírodě, otužování.
Uvědomuje si a používá všechny smysly.	Smyslové a psychomotorické hry.	Poznávání předmětů hmatem a čichem, hra „na slepou bábu“.
Uvědomuje si vlastní tělo.	Pojmenovává části těla, používá učivo z prvouky a přírodovědy.	Anatomické obrazy z kabinetu přírodopisu, kostra, naučné filmy o vývoji člověka.
Upevňuje psychiku.	Kognitivní činnosti.	Hra na otázky a odpovědi, diskuse o problému.
Učí se relaxovat.	Rekreační činnosti.	Poslouchá hudbu, kreslí si, vybírá si činnost podle svého zájmu. Procházky, pobyt na zahradě.

8.2.4. Dítě a příroda

Výstupy	Náplň činnosti	Příklady
Chrání přírodu a životní prostředí.	Vycházky do přírody, koutek přírody. Sběr druhotných surovin.	Ukázky druhů zvěře a rostlin, péče o květiny ve třídě, přírodovědné soutěže, krmení zvěře. Den Země. Sběr starého papíru po celý rok.
Poznává zákonitosti přírody.	Pozorovat vývoj rostliny (semínko – strom), vývoj mláďate (vejíčko – živočich), sledovat změny počasí.	Práce na pozemku, na zahradě, návštěva zviřecího útulku.
Rozpozná nebezpečí v přírodě.	Jedlé a jedovaté houby. Vzteklna, ptačí chřipka, hadi, bodavý hmyz Bouřka.	Práce s atlasem, vycházky, Praktické vyzkoušení na výletě.
Orientuje se v přírodě.	Práce s mapou, kompasem.	Vycházky, orientace v místě bydliště, exkurze.
Objevuje přírodu prostřednictvím médií.	Přírodopisné filmy a dokumenty, výstavy, knihy, chráněná území, lidové pranostiky, přísloví vztahující se k přírodě.	Sledování filmů, půjčování knih o přírodě z místní knihovny. Lidové tradice (Velikonoce, „vynášení zimy“, „barborky“).
Poznává životní podmínky a ekosystémy.	Vycházky, výlety, kvízy, křížovky.	Poznáváme rozdíly – louka, les, rybník, sad, park. Řešíme křížovky s přírodovědnou tematikou.

8.2.5. Dítě a umění + kultura

Výstupy	Náplň činnosti	Příklady
Rozvíjí fantazii a představivost.	Malování, kreslení, stříhání, kreslení v přírodě. Ilustrace knihy.	Pracujeme různými technikami (modelování, koláže, skládání papírových modelů...), ilustrace společné četby, výtvarné soutěže. Návštěva knihovny.
Probouzí v sobě zájem o hudbu, smysl pro rytmus.	Poslechové skladby, hra s nástroji, zpívání písniček, základy tanců.	Poslech skladeb různých žánrů, recitační a hudební soutěže.
Zdokonaluje správnou výslovnost, vyjadřovací schopnosti, dýchání.	Pohádky, rozpočítadla, jazykolamy, dechové nástroje, společná četba.	Příprava divadelních představení, nácvik na školní akademii, hry „Popiš osobu, věc...“
Vytváří si pozitivní vztah k uměleckým dílům.	Filmová a divadelní představení, koncerty, výstavy.	Koncert ZUŠ, návštěvy filmových představení.
Má estetické cítění a smysl pro pořádek.	Výzdoba prostor ŠD, úklid skříněk, péče o květiny.	Obměna nástěnek pracemi dětí, kontrola úklidu v herně, služby na zalévání květin.
Dokáže vnímat umělecké a kulturní podněty.	Literární, dramatické a hudební představení.	Sledovat se zájmem, pozorně, dokázat vysvětlit, co ho zaujalo a proč.

9. Klíčové kompetence

Dlouhodobý proces, souhrn vědomostí, dovedností, schopností a postojů, které účastníci získávají v průběhu docházky do školní družiny. Prolínají se všemi činnostmi zájmového vzdělávání.

9.1. Kompetence k učení

Učí se s chutí, práci dokončí, klade si otázky, hledá na ně odpověď, získané vědomosti dává do souvislostí, uplatňuje v praktických situacích.

9.2. Kompetence k řešení problému

Všímá si dění okolo, řeší zátěžové situace, při jejich řešení užívá logické postupy, chápe, že vyhýbání se řešení problému nevede k cíli. Započaté činnosti dokončuje.

9.3. Komunikativní kompetence

Ovládá řeč, vyjadřuje sdělení, myšlenky, otázky, odpovídá vhodně formulovanými větami, komunikuje bez ostychu s vrstevníky i s dospělými, vyřídí vzkaz, umí se zeptat.

9.4. Sociální a personální kompetence

Samostatně rozhoduje o svých činnostech, uvědomuje si, že za ně odpovídá a nese důsledky, projevuje ohleduplnost, citlivost, rozpozná nevhodné chování, nespravedlnost, agresivitu,

šikanu, spolupracuje ve skupině, dokáže se prosadit i podřít – přijmout kompromis, respektuje jiné, je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi.

9.5. Činnosti a občanské kompetence

Učí se plánovat, organizovat, řídit a hodnotit, odhaduje rizika svých nápadů, odpovědně přistupuje k úkolům a povinnostem, uvědomuje si práva svá i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné prostředí (přírodní i společenské), dbá na své osobní zdraví i zdraví druhých.

9.6. Kompetence k trávení volného času

Orientuje se v možnostech smysluplného využití volného času, umí si vybrat zájmové činnosti dle vlastních dispozic, rozvíjí své zájmy v organizovaných skupinách i individuálních činnostech, dokáže odmítnout nevhodnou nabídku trávení volného času.

10. Hodnotící procesy

Hodnocení se týká:

- a) vlastní práce vychovatelek s účastníky zájmového vzdělávání,
- b) činnosti školní družiny jako specifického školského zařízení,
- c) personální oblasti,
- d) dalšího vzdělávání,
- e) stavu materiálních podmínek,
- f) zajišťování ochrany zdraví a bezpečnosti,
- g) správnosti vedené dokumentace,
- h) vlastní činnosti účastníků zájmového vzdělávání.

Podle typu oblasti je kontrola prováděna buď přímo vychovatelkou (včetně hodnocení vlastní práce, poskytování zpětné vazby účastníkům zájmového vzdělávání bezprostředně po aktivitě), vedoucí vychovatelkou (hospitace, kontrola dokumentace), či vedením školy (hospitace, kontrola dokumentů). Další typy kontrol provádí zřizovatel, finanční úřad, ČŠI. Činnost účastníků zájmového vzdělávání je kontrolována vychovatelkou, vedením ZŠ. Výsledky činnosti jsou prezentovány na výstavách, v budovách ŠD, ve školním časopisu, na webových stránkách školy, při kulturních a sportovních vystoupeních. Účastníkům zájmového vzdělávání je poskytována zpětná vazba formou pochvaly či odměny, případně vysvětlení chybných postupů a možností jejich nápravy.

11. Dokumentace ŠD

- a) Přehled výchovně vzdělávací práce
- b) Záznamy o práci
- c) Docházkový sešit
- d) Zápisní lístek
- e) ŠVP Školní družiny při ZŠ v Heřmanově Městci
- f) Vnitřní řád školní družiny

